

Vide-grenier

Ontspullen à la française

Brocantes, *marchés aux puces*, bric-à-brac. Frankrijk stikt 's zomers van de vlooiemarktjes waar tweedehands-spullen en antiquiteiten van de hand worden gedaan. De Nederlandse Helen Albada schreef zich in voor de variant *vide-grenier* (lege zolder) in het dorpje Mornant, twintig kilometer onder Lyon. Hier probeert ze voor een zacht prijsje haar kleding en andere prullaria te slijten.

Zondagochtend zes uur. De zon is nog niet op en het is fris buiten. Voor me staat een man met een zaklamp in zijn hand te rommelen in een plastic opbergkrat, die ik zojuist naast me heb neergezet. Met de slaap nog in mijn ogen hoor ik hem vragen: 'Verkoopt u ook sieraden mevrouw?', terwijl zijn handen naar de volgende doos reiken. Snel trek ik die onder zijn neus vandaan. 'Ja, die verkoop ik, maar komt u over een half uur dan even terug', zeg ik in mijn beste Frans. Met tientallen dozen en kratten om mij heen, volgestouwd met kleding en andere afgedankte prullaria, sta ik op het punt te gaan 'ontspullen' in mijn Franse woonplaats Mornant. Voor twaalf euro heb ik vier strekkende meter gekocht om mijn 'stand' op te kunnen bouwen; een camping-tafel met twee kledingrekken. Hier heb ik tot zes uur vanavond de tijd om van mijn spullen af te komen.

Emotionele waarde

Aangestoken door vrienden kocht ik deze winter het boek *Opgeruimd* van Marie Kondo. En ik ben niet de enige, tenminste als ik de verkoopcijfers mag geloven. De Japanse opruimgoeroe

heeft ruim vier miljoen exemplaren van haar zelfhulpboeken verkocht, vertaald in ruim tien talen. Ik heb haar zogenaamde KonMari-methode opgevolgd: al mijn kleren op de grond gelegd, alles één voor één vastgepakt en alleen dat gehouden waar ik echt blij van werd. Een beetje vreemd misschien, maar deze manier van opruimen geeft een fijn gevoel. Een goede vriend in Amsterdam rolt, sinds het lezen van haar boek, keurig zijn sokken en boxershorts op volgens haar aanwijzingen en een vriendin in Lyon heeft haar huis al volledig aangepakt en leeft nu zo minimalistisch mogelijk.

Eenmaal aan het opruimen valt me op wat een enorme hoeveelheid spullen ik bezit, waarvan een heleboel volkomen nutteloos en ongebruikt stof staan te happen. Volgens een onlangs verschenen artikel in *Trouw* (23 februari, 2016) waarin de Amerikaanse trendvoorspeller James Wallman aan het woord komt, gaat de westerse mens gebukt onder een enorme hoeveelheid rommel. Zijn stellingen onderbouwt hij met onderzoek, waarin psychologen met hormoonmetingen aantonen dat rommel stress veroorzaakt en andersom. Mensen moeten iets met de spullen: gebruiken, opruimen, onderhouden. Dat kost allemaal tijd en energie.

Weg ermee dus? Dat gaat me net te ver. Tussen mijn rommel zitten ook dingen met emotionele waarde. Zo heb ik na het plotselinge overlijden van mijn moeder de volledige inhoud van haar kledingkast meegenomen, samen met mijn kinderspeelgoed dat op zolder in Nederland stond opgestapeld. Wat zegt Marie Kondo hiervan? 'Als je iets tegenkomt wat je moeilijk kunt wegdoen, bedenk dan goed waarom je het in de eerste plaats hebt. Welk nut heeft het gehad in je leven? Het zal je verbazen hoeveel bezittingen hun rol al hebben vervuld.' Voor mijn plastic kindertheeservies geldt dat zeker. Maar hoe zit het met de kleding van mijn moeder? Na haar overlijden vond ik het moeilijk die meteen weg te doen. Het voelde als verraad, zij die er altijd piekfijn uitzag en haar jasjes en sjaaltjes met zorg en smaak uitkoos. Aan sommige truitjes hangt nog

Een charmante Française van een jaar of vijftig vertrekt met drie paar schoenen voor vijftien euro. Je suis très très contente!

een prijskaartje. Maar nu, anderhalf jaar na haar dood, merk ik dat ik onrustig word van die volle kast. Graag wil ik iets met haar kleding doen. Wie weet kan ik er iemand blij mee maken?

Op jacht naar schatten

Gelukkig is Frankrijk het walhalla van rommel- en vlooiemarkten. Ik besluit me in te schrijven op een variant die exact op de Nederlandse vrijmarkt lijkt, de *vide-greniers*; oftewel 'lege zolders'. Zodra de lente in de lucht zit, vinden overal in Frankrijk elke zondag afgedankte spullen hun weg naar deze vide-greniers, in de hoop op een nieuw leven. Als ik me via internet onderdompel in deze wereld stuit ik op de site *vide-greniers.org*. Hier staan de

eerstkomende bijeenkomsten per regio aangekondigd. Als ik wil, kan ik er elk weekend naar een bij mij in de buurt. In heel Frankrijk zijn er jaarlijks zo'n twintigduizend.

Vandaar dat ik in alle vroegte op een groot, vers gemaaid grasveld sta aan de rand van mijn woonplaats. Hier geen stoepkrijtteksten met 'BEZET', maar keurige strakgespannen witte linten die een raster maken op het gras. Gelukkig heeft het al een paar dagen niet geregend en kondigt een stralende dag zich aan. Na het tonen van mijn paspoort en het verkrijgen van mijn perceelnummer mag de VW-camper, samen met zo'n honderd andere auto's, het terrein op. Kratten en dozen worden uitgeladen, tafels uitgesteld en de eerste mensen op jacht naar schatten rommelen tussen de spullen.

Rond acht uur komt de markt langzaam op gang. Tot nu toe heb ik slechts vier euro omgezet en tot mijn verbazing mijn kapotte rolkoffer verkocht. Helaas met nog wat sieraden van mijn moeder erin, die ik in de haast nog niet had uitgepakt. Enorm balen. Hopelijk heeft de man die de koffer kocht een leuke vrouw.

Lampenvoet

De ochtend kruipt langzaam voorbij. In mijn stalletje loopt het nog geen storm, maar met een omzet van dertien euro ben ik in elk geval uit de

kosten van de huur van mijn perceel. Tegen elf uur wordt mijn standje ineens overspoeld door een invasie van mensen. Met moeite bewaar ik het overzicht. Iedereen kijkt tussen de kleding en stelt vragen. Een charmante Française van een jaar of vijftig staat verrukt met rode ballerina's van mijn moeder in haar handen. Moderne dameschoenen in maat 34/35 liggen kennelijk ook in Frankrijk niet voor het oprapen. Ik zet haar op een campingstoel en laat haar passen. Uiteindelijk vertrekt ze met drie paar schoenen in haar tas. 'Je suis très très contente!', roept ze lachend bij vertrek. Begrijpelijk, voor vijftien euro heeft ze drie paar bijzonder leuke stappers. Maar ik ben ook blij. Die mooie schoenen krijgen een tweede kans bij een leuke vrouw en staan niet meer ongebruikt achterin een kast. Een meisje van zes koopt mijn retro kindertheeservies. Na dertig

jaar op zolder te hebben gestaan, krijgt het weer een functie. Zij blij, ik blij, dat ruimt lekker op! Naast mij, op twintig strekkende meter, verkoopt Frédérique haar boeken. Hiervoor plunderde ze de zolder van haar ouders en die van haarzelf. 'Boeken lees je één keer, en daarna? Wat doe je er nog mee?', zegt ze terwijl ze haar schouders ophaalt. Volgens Marie Kondo zijn boeken die te lang onaangeraakt op een plank staan, als het ware in slaap gesukkeld. Hoewel ze in het zicht staan, worden ze niet opgemerkt. Ze zijn onzichtbaar geworden. Logisch dus om gelezen boeken door te geven aan anderen. En het zijn niet eens zozeer de

ACHTERGROND VIDE-GRENIER

Vide-greniers bestaan nog niet zo lang. Pas sinds de opkomst van de consumptiemaatschappij en de toename van de welvaart in de jaren zeventig en tachtig werd de markt in Frankrijk populair. In de negentiger jaren ging de markt bijna aan zijn succes ten onder. Professionele brocanteverkopers begonnen zich te roeren. Hun handel ging in rook op door de concurrerende particulieren en zij probeerden paal en perk te stellen aan vide-greniers. Al snel leidde dat tot veel protest onder de bevolking. Zo'n vide-grenier brengt leven in de brouwerij. In een gemiddeld Frans dorp gebeurt relatief weinig en als het gehucht wordt opgetuigd met buffet, goedkope wijn en muziek, trekt dat mensen uit de wijde omtrek. Daarom is wettelijk vastgelegd dat inwoners van Frankrijk maximaal twee keer per jaar hun spullen op vide-greniers mogen verkopen. Maar ja, die wet wordt makkelijk omzeild. Alhoewel er een hoge straf staat op een vals ingevuld deelnameformulier (drie jaar gevangenisstraf en 45.000 euro boete) wordt de ene zondag de stand bemand door vrouwlief, de volgende keer staat de dochter achter de kraam, vervolgens oma, opa, de buurvrouw en ga zo maar door.

XXXXX XXXXXX XXXXX
XXXXX XXXXXX XXXXXX
XXXXX XXXXX XXXX XXX
XXXXX XXXXXX XXX XXXX
XXXXX XXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXX

De Franse slag

Mijn overbuurvrouwen trekken een fles rosé open. Goed idee! Ik proost met hen op een voorspoedige verkoop

vestokte lezers die interesse hebben. Een vuistdikke, donkerrode encyclopedie, waarvan de rug is bedrukt met gouden letters, vindt zijn bestemming bij een creatieve vrouw, die er een lampenvoet van gaat maken.

Lunch aan lange tafels

Half één: etenstijd. Veel bezoekers begeven zich naar het buffet en verorberen aan lange houten tafels versgegrilde merguezworsten met frites. Mijn overbuurvrouwen trekken een fles rosé open. Goed idee! Ik proost met hen op een voorspoedige verkoop. Al jaren staan ze samen op de markt. Vandaag verkopen ze kinderspeelgoed, kleding en elektrische spullen zoals koffiezetapparaten en mixers. 'Sommige dingen sleep ik al vier jaar met me mee', vertrouwt een van de vrouwen me toe. 'En als ik dan besluit ze voor de allerlaatste keer mee te nemen, verkoop

ik ze alsnog. Uiteindelijk verkoopt alles.'

Na de lunch trekt de handel weer aan, evenals de wind. Her en der waaien kledingrekken om. Ondertussen vragen mensen waar de kleding vandaan komt. HEMA is blijkbaar onbekend in Frankrijk. Ook biedt iemand vijfduizend euro voor de camper.

Tegen vijven waait de wind inmiddels zo hard dat veel handelaren besluiten op te breken. Langzaam stroomt het veld leeg. Op de valreep koopt een voorbijganger nog een colbert van mijn vader. Ondanks het dure Italiaanse merk mag hij hem voor twee euro meenemen. Ook een bodywarmer, ooit online bij Wehkamp gekocht, gaat voor dezelfde prijs over de campingtafel. Uiteindelijk stop ik mijn niet-verkochte spullen weer terug in de kratten. Moe maar voldaan tel ik mijn omzet. Toch tweehonderd euro! Met dank aan de Japanse Marie Kondo en haar opruimtips. Naast een leuk zakcentje heb ik een mooie herinnering aan de gesprekken met de mensen die dolblij waren met hun koopjes. Alles wat over is, ook de kleding van mijn moeder, kan nu met een gerust hart naar de kringloop. Dat ruimt niet alleen mijn huis op, maar vooral mijn hoofd.

TREND: VIDE-MAISONS & FASHION TRUCKS

* Een nieuwe Franse trend zijn de *vide-maisons*: 'lege huizen'. Lekker makkelijk! Je afgedankte spullen verplaatsen hoeft niet meer. En je betaalt ook niet voor een plek om ze te stallen. Geïnteresseerde kopers komen gewoon aan huis. Van pendule tot piano, complete inboedels worden op deze manier van de hand gedaan. Handig vlak voor je gaat verhuizen. Een dag lang stellen mensen hun huis open voor de verkoop. Een bijzondere gelegenheid, als bezoeker stap je in de omgeving waar de spullen onderling een geschiedenis hebben. Op Debarrachezmoi.fr vind je de aankondigingen van de vide-maisons in elke regio.

* Ook nieuw in het ontspulingstijdperk zijn de *fashion trucks*; met een caravan of camper trekken mensen door het land en verkopen op verschillende plekken hun spullen, voornamelijk kleding. Sommige trucks zijn zelfs uitgerust met een paskamer. Een trend overgewaaid uit de VS en gebonden aan regels: in Frankrijk mogen deze rijdende winkels alleen op privéplekken staan.

TEKST & FOTO'S HELEN ALBADA

XXXX XXXXX XXXX
XXXX XXXXX XXXXX
XXXXXXXX XXXXXX
XXXX XXXXX XXXXX
XXXX XXXXX XXXXX
XXXXXXXX XXXXXX